

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčičevi
ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, petek 25. februarja 1938

Cena posamezni številki din 1'50

Kaj je s samoupravami

V sredo je odšla v Beograd deputacija naših knjigarnarjev, tiskarnarjev, grafičnega delavstva in kulturnih ustanov, da se udeleži ankete, ki jo je sklical zaradi nameravanega zakona o drž. tiskarnah prosvetni minister. Vsak teden mora tako iti ena ali druga deputacija v Beograd, da brani svoje interese in da prepreči uveljavljanje kakšnega škodljivega zakona. Ljudje izgubljajo s tem čas in denar in navadno ga izgubljajo tudi po nepotrebnem. Kajti vsa ta vprašanja, ki se rešujejo na teh beograjskih anketah, bi se mogla prav lahko rešiti še doma na sedežih banovin. In pri tem bi se rešila hitreje, pravilneje in kar tudi ni postranskega pomena — mnogo ceneje.

Pri teh brezštevilnih, dragih in neplodnih anketah se še posebno vidi, kako silno napačen je sedanji centralistični sistem. O vseh stvareh si lasti zadnjo besedo, a razmere ga prisilijo, da mora tudi zaslišati druga mnenja, ni pa sile, ki bi ga prisilila, da bi se po teh mnenjih tudi ravnal. In tako se dogaja, da se ljudje vozarijo najprej, da se nameravani in očitno napačni predpis ne bi uveljavil, potem se vozarijo v Beograd, da bi se bolj pametno izvajal, nato zopet, da se najbolj očitne napake predpisa popravijo itd. Izgleda že tako, da so te ankete in konference glavna točka propagande za obisk Beograda. Skoraj bi se morali reči, da je anketiranje bistven del tujsko-prometne službe v Beogradu.

Kakor pa je morda za Beograd ta turistična prisilna propaganda koristna, tako je za vse banovine silno škodljiva in zato se tudi vedno bolj močno poudarja klic po samoupravah. Ne le iz Zagreba in Ljubljane doni ta klic, temveč tudi že iz Skoplja, Novega Sada in vseh drugih pokrajin. Kajti vse te pokrajine čutijo, da se ne morejo prav razvijati, ker jih na vsakem koraku ovira ta nesrečni centralizem.

Pred dnevi smo slišali, da se že pripravlja zakon o samoupravah. Kaj je s to vestjo? Ali se bo ta obljuba tudi izpolnila ali bo že zopet ostala le na papirju? Pa še drugo vprašanje je tu: kakšne bodo te nove samouprave in kakšne pravice bodo imele po novem zakonu banovine? Kajti tistih zakonov, ki le po done, v resnici pa nič ne prinašajo, smo že davno sili. Ljudstvo hoče danes resnično samoupravo in prav je, da hoče samo takšno, ker tudi samo takšna prinaša gospodarske koristi. Ne zaradi lepšega, temveč zaradi živih potreb ljudstva so potrebne samouprave in zato morajo biti resnične samouprave, ne pa le prazna dekoracija.

Nobena reč ne more biti nakrat zgrajena v celoti in zato tudi ne pričakujemo, da bi bile kar čez noč samoupravne pravice pokrajini popolne. Toda za neke stvari bi mogle le biti dane takoj in brez najmanjšega strahu za celoto. Tako n. pr. ni prav nobenega resnega razloga, da se v socialni politiki in ljudskem zdravju ne bi uvedla kar popolna samouprava banovin oz. pokrajin. Za bolnišnice se država itak ne briga, kakor bi se morala, saj ne plačuje niti svojih dolgov bolnišnicam, kakor to v Sloveniji prav posebno občutimo.

Tudi novi pokojninski zavodi za nameščence se ne bodo več organizirali centralistično, zakaj se jim ne bi dala popolna avtonomija. In zakaj se ne bi izvedlo tudi zavarovanje trgovcev in obrtnikov, ki se tudi more izvesti edinole na avtonomni podlagi? Ali more kdo zagovarjati, da morajo trgovci in obrtniki še danes biti brez svojega socialnega zavarovanja, ker se to zaradi centralistične osnove našega socialnega zavarovanja ne more izvesti? In kje so tiste velike prednosti SUZORja, da bi še naprej imeli centralistično socialno zavarovanje?

Seveda pa se samouprava ne sme izvesti tako, da bi se banovinam kratkotalno odredile nove naloge, ne dala jim pa tudi potrebna sredstva. Smisel samouprave ni le

v tem, da ima ljudstvo v upravi sami več besede, temveč da ima tudi več besede o uporabi javnega denarja. Samouprava brez krepke finančne podlage je brez vsakega smisla in takšno samoupravo prav odločno odklanjamo.

Vsa naša povojna zgodovina je dokazala, da ima Jugoslavija sicer res vse naravne pogoje za prav cvetoče življenje, da pa Jugoslavija teh svojih naravnih pogojev ni znala prav izkoristiti, ker jo je na vsakem koraku oviral naš neslavni centralizem. Pameten človek odstrani oviro, ki mu je na poti, mi pa smo odeli našo glavno oviro v najlepše fraze in skušali sebe prevariti, da ni ovira nobena ovira. Ali se res še ne bomo spametovali? Ali res še ne spoznavamo, kako mnogo smo zastali v

svojem razvoju, ker trpimo ta nesrečni centralizem, ki poleg tega ustvarja še najtežje notranje konflikte!

Iz življenja samega je porojena zahteva po samoupravnih pravicah ljudstva in zato ni dober državnik tisti, ki te zahteve ne razume ali ki misli, da se more še nadalje odlašati, ker se je dosedaj odlašala že 19 let. Baš zato, ker se je tako dolgo odlašala, ker smo zaradi tega tako silno mnogo zamudili, je danes tem bolj nujna in tem bolj pereča. Danes more izpolnitev te stare zahteve na mah dvigniti vse življenje, če pa se bo še nadalje odlašalo, pa bo morda zamujena tudi zadnja prilika, da se s samoupravami dvigne konstruktivna sila našega naroda.

vensko produkcijo, posebno pa goranjsko — znaša razlika pri 1 m³ RM 4'50. Na ta način za to produkcijo dobava fob Sušak sploh ne pride v poštev.

Ne poznamo nikogar, ki bi naše deske postavil za 1 RM fob Sušak. Navajamo konkretne primer, da se nazorno vidi, kakšna je slika za izvoz lesa sedaj:

	Jesenice- transit RM	fob Sušak RM
Cene v Eisenachu	35'—	36'—
Tovornina n. pr. v Bremen, 10 ton 341'—, toje za m ³	17'—	
Tovornina po mor- ju Sušak—Bremen 25 RM za 1000 kg, to je za m ³		12'50
skupno	52'—	48'50

kar rezultira razliko pri tovarnini za RM 3'50 za 1 m³. Ako temu prištejemo 1 RM (višja cena fob Sušak) znaša razlika RM 4'50. Za to razliko bi morala biti cena fob Sušak višja kakor cena franko obmejna postaja.

Zakaj se ni vzela za podlago cena fob Sušak? Iz te cene bi se vendar lahko rekonstruirale cene franko vsake obmejne postaje.

Vprašamo, če je sploh še možnost, da se nam ta grozeča škoda odvrne in če, kakšne korake je treba podvzeti?

Če pa te možnosti sploh ni, naj se nam vsaj pojasni, kateri nujni razlogi so bili, da je delegacija, ki je zastopala naš slovenski les, morala biti zadovoljna s tako nizko ceno.

Ing. Sonnbichler.

Konferenca v Eisenachu pomeni težko škodo za slovenske lesne izvoznike

Ze dostikrat smo naglasili v našem listu, kako škodljivo je, da se k trgovinskim pogajanjem ne pri-
tegnejo tudi praktični gospodarski ljudje, in sicer iz vseh krajev države. Zlasti pa je treba, da aktivno sodelujejo pri takšnih pogajanjih, kadar je treba braniti gospodarske interese proti pogodbeniku, ki je znan po tem, da je vedno izvrstno pripravljen in temeljito podkovan. To bi morali zlasti upoštevati, kadar vodimo pogajanja z Nemci in na njih terenu. Zato bi morala oditi v Eisenach naša delegacija skrbno pripravljena in temeljito podkovana v vseh vprašanjih, ki se tičejo našega lesnega gospodarstva in lesnega izvoza. Jasno pa je, da je mogla biti naša delegacija tako podkovana le, če je poznala lesne razmere v vseh naših pokrajinah, ne pa samo v nekaterih. Zato bi morali tudi biti eksperti iz vseh pokrajin in ne le iz neklih, zlasti pa eksperti, ki izhajajo iz vrst praktičnih gospodarstev!

Vse pa kaže, da teh zopet enkrat pri pogajanjih ni bilo, ker je menda udeležba pri mednarodnih pogajanjih že postala privilegij neklih ljudi. Zato se ni čuditi, če je rezultat konference v Eisenachu povzročil med našimi lesnimi izvozniki velikansko razočaranje in tudi ostro nejevoljo. Viden izraz te nejevolje je članek, ki smo ga prejeli od lesnega strokovnjaka in ki se glasi:

Z največjim presenečenjem in ogorčenjem smo prejeli poročila o izidu pogajanj med delegati naše države in Nemčije v Eisenachu.

Ze na prvi pogled smo konstatirali, da se je slovenski lesni industriji in trgovini prizadela nepreračunljiva škoda. Danes moramo sprejeti po tej pogodbi predpisane cene, kljub temu da smo prej v prostem trgovanju dosegli znatno višje cene, ki so jih nemški kupci radi plačevali.

Ne moremo razumeti, iz kakšnega vzroka ni mogla jugoslovanska delegacija obdržati cen, ki so bile mesece in mesece v prostem prometu veljavne in po katerih so nemški kupci kupili tisoče in tisoče kubičnih metrov rezanega lesa. Ako je bila morda naša delegacija prisiljena nemškimi delegatom dovoliti kakšne ugodnosti zaradi visokega nemškega klirinškega salda, bi se bilo to — po našem mnenju

— moglo zgoditi z redukcijo množine in ne z znižanjem cene blaga; v vsakem primeru bi bilo preje potrebno zaslišati prizadete interese.

Še manj razumljivo pa je, da se je uvrstil po kakovosti naš rezani les v isto vrsto, kakor rezani les iz Gorskega Kotara.

Vsakemu izmed nas je vendar znano, da je blago iz Gorskega Kotara (tako imenovano hrvaško blago) dokaj manj vredno, kakor naša lepa slovenska smreka in

jelka. S tem se je naše blago v širši javnosti degradiralo kot manjvredno.

V glavnem se lahko reče, da je naš rezani les iste vrednosti, kakor bosenski; zakaj se je za bosenski les dosegla za celih 5 RM, to je za 70 din višja cena, nam ni razumljivo. Gotovo so zastopniki za bosenske produkte te cene energično zahtevali in tudi dosegli.

Cena za les franko obmejna postaja je samo za 1 RM nižja, kot cena fob Sušak; ako vzamemo slo-

Neznosne poštne razmere v Sloveniji

zaradi pretirane centralizacije v poštni službi

Preteklo soboto je deputacija Združenja trgovcev in Zveze združenj obiskala poštne direktorja dr. Vagaja, da protestira proti vedno bolj neznosnim poštnim razmeram, ki vladajo v Sloveniji in da zahteva takojšnje izboljšanje vsega poštnega prometa. Že neštetokrat smo opozarjali na nedostatke pri najrazličnejših službah pošte, a ker ti opomini niso nič zalegli, je potrebno, da ponovno posvetimo svojo pažnjo temu vprašanju, ki je za vsakega trgovca in za vse gospodarstvo izredno važno.

Pošta je pri nas regal ali državni monopol, to se pravi, da se s prenašanjem pisem, brzojavov in telefonskih pogovorov ne more baviti nihče drug, razen države. To je končno tudi popolnoma v redu, ker je pošta predvsem kulturna ustanova, ki naj služi vsemu narodu, predvsem pa gospodarstvu in državi sami. Žalibog pri nas, posebno v centralni upravi s tem niso popolnoma na čistem, ker do danes smatrajo pošto le za nekaj državnih fiskalnih aparat. V statistiki, ki jo izdaja poštno ministrstvo, se jasno vidi, da polaga celo poštno ministrstvo največjo važnost na izkazovanje čistega dobička poštne uprave. Na vsak način je to popolnoma zgrešena politika. Pošta, ki itak prenaša pošte javnih ustanov (državnih, samoupravnih, cerkvenih itd.) brezplačno, ne bi smela izkazovati čistega prebitka, v kolikor bi se pa vendarle pokazal, bi se moral uporabiti

predvsem za nove investicije ter znižanje vseh poštne pristojbin! Vidimo pa, da naša centralna poštna uprava dela nasprotno, takse povišuje, novih investicij skoraj ni, celo vzdrževanje obstoječih poštne naprav je v prav žalostnem stanju!

Kje tiči vzrok? Kakor že zgoraj omenjeno, v tendenci centralne poštne uprave po izkazovanju čistega dobička, kar znači popolno nerazumevanje pomena pošte. Drugi in nič manj važen moment je

najpopolnejša centralizacija poštne administracije, ki je privedla posamezne poštne direkcije na stopnjo nekakega posredovalnega organa med ministrstvom in pa poštami, dasi direkcije najbolj poznajo svoje potrebe. Preden preidemo na posamezne poštne stroke, se moramo najprej ustaviti pri glavni napaki poštne uprave v Sloveniji:

pri kroničnem pomanjkanju poštne osebja v Sloveniji.

Pomanjkanje poštne osebja ne občuti danes samo poštna direkcija, ki se bori zaradi tega z velikimi težkočami, poštne uslužbenstvo, ki ne dobi svojih rednih dopustov, ki je v službi resnično preobremenjeno, temveč tudi gospodarstvo, ker mu te razmere jemljejo čas in denar. Tega pomanjkanja osebja pa je kriva centraliza-

cija, tista nesrečna centralizacija, ki nima nikdar razumevanja za slovenske potrebe. V podkrepitev navedenega naj omenimo ti dve številki: Beograjska poštna direkcija ima le 25 poštne uradov na svojem področju, pa ima — brez osebja v ministrstvu — 1675 uslužbencev, ministrstvo samo 280 uslužbencev, ljubljanska poštna direkcija pa ima 356 poštne uradov in 1540 uslužbencev!

Zato je nujno potrebno, da se število osebja poveča za najmanj 200 ljudi, da se vsaj nekako normalizira poslovanje pošte, to je da se dostava izboljša, tudi dostava brzojav in nujnih pošiljk. Uvede naj se zopet v istem obsegu selska poštna dostava, kakor jo je Slovenija že svoj čas imela. Poštne promet se od dne do dne veča, zato je umljivo, da ga osebje ne more več zmagovati pri sedanjem stanju. Centralna uprava mora temu vprašanju posvetiti vso pozornost, ker bo sicer katastrofa neizbežna. Sama statistika poštne-ga ministrstva navaja naravnost ogromne številke obolenj uslužbenstva, saj je od vsega poštne-ga osebja v Jugoslaviji, to je od 15517 osebja, bolovalo v letu 1936 5646 — torej več kakor tretjina! V zvezi s tem je vsekakor tudi vprašanje

poštne zgradb v Sloveniji.

Poštne uprave ima v Sloveniji le malo svojih lastnih zgradb. Mnoge pa so v naravnost nezgodnem stanju, primer nesodobnosti,

nehigijene in prenatrpanosti. Vzemimo samo ljubljanske zgradbe. Poštna direkcija je nameščena v 300 let starih prostorih, ki ne ustrezajo zahtevam urada, poleg tega pa je postavljena popolnoma proč od sredine mesta. Kdor je imel kdaj opravka na poštni direkciji v stari Virantovi hiši, ve, da je skoraj nemogoče najti posamezne oddelke, ki se skrivajo po najrazličnejših srednjeveških labirintih, starih kuhinjah in predsobah. V takih razmerah pač ni mogoče uspešno delo.

Drugo nič manj važno vprašanje je centralna pošta v Ljubljani, katere mizerijo in nesodobnost občutimo baš najbolj mi trgovci, ko imamo dnevno, skoraj vsak čas priliko stiskati se po mračnih čakalnicah. Ne samo, da je treba ure čakati pri blagajnah, treba je čakati tudi v skrajno nehygieničnih prostorih, to je v blagajni in prav tako tudi v javni telefonski govorilnici. Enako je skoraj pri vseh ostalih poštah uradih, razen male izjeme. Drugod v Sloveniji tudi ni nič bolje. Na deželi se nahajajo uradi včasih v prostorih, ki so bolj podobni konjušnicam kakor uradom. Nujno potrebno bi bilo zidati lastna poštna poslopja v Ljubljani, Kranju, Ptuj, Murski Soboti, Novem mestu itd., vsa obstoječa poslopja pa bi se morala modernizirati in povečati. Centralna uprava sicer posveča veliko pozornost zgradbam v Beogradu, kjer je po vojni zidala že štiri gigantske zgradbe, popolnoma pa je pozabila na Slovenijo, od koder se baš od pošte stekajo lepi denarji v centralo. Zahteva vsega slovenskega gospodarstva je, da se tudi v tej zadevi uvede nov red.

Brzovjavni promet stalno pada,

kar pa ni samo posledica današnjega hitrejšega tempa v gospodarskem življenju, ki se poslužuje hitrejšega telefona, ampak predvsem počasnosti, s katero dela pri nas brzjav. Dostava brzjav je vse prej kakor hitra. Aparati, ki jih danes uporablja naša poštna uprava vsaj na najbolj obremenjenih progah, nikakor ne ustrezajo sodobnim brzovjavnim napravam v drugih naprednejših deželah. Potrebno bi bilo uvesti sodobne brzpisne aparate, ki omogočajo hitrejšo in lažje delo. Dostava brzjav naj bo res brzjavna, ker sicer že samo ime izgubi svoj pomen. Naprednejše tuje poštne uprave so brzjavni promet zelo zboljšale, tako da promet ne pada, pač pa raste, kar je posledica hitrosti in nižje takse.

O telefonski mizeriji, ki vlada v Ljubljani

in v ostali Sloveniji, je pisalo dnevnočasopisje skoraj vsak dan. Klasičen primer negospodarskega duha, ki vlada v poštni upravi, je vsakakor telefon. Kar so doživljali telefonski naročniki letošnjo zimo, je bilo že nekaj neverjetnega. Po cele tedne so ostajali naročniki brez telefonskih zvez v času, ko človek telefon najbolj potrebuje. Dobiti telefon v Ljubljani v svojo trgovino, obrat ali stanovanje, pomeni imeti izredno srečo. Povečanje telefonske centrale v letošnji zimi je ostalo brez pomena, ker se vzporedno s povečanjem centrale niso polagali cestni kabli, ki bi omogočali zvezo s centralo. In to pri telefonu, pri katerem se investicije amortizirajo pri visokih takсах v najkrajšem roku: v enem ali dveh letih. Poštna uprava bi morala naravnost tekmovali v pridobivanju novih telefonskih naročnikov. Lep primer dobrega gospodarskega duha v poštni politiki nam je dala sosedna Avstrija. Ukinila je krivične instalcijske takse, daje na poizkušnjo telefon v stanovanja ali obrate ter se z vsemi sredstvi trudi povečati krog svojih naročnikov. Pa se ji je to tudi posrečilo, saj je samo na Dunaju v letu 1935, po uvedbi novega reda in ukinitvi instalcijskih

taks nad 30.000 novih telefonskih naročnikov.

Nič boljše razmere kakor v krajevnem prometu so v medkrajevnem prometu. Vsaka najmanjša vremenska neprilika, in cele linije se podirajo, da ostajamo v Ljubljani po cele dneve sredi zime brez zvez z drugimi kraji. Ves trud poštne direkcije, da zveze upostavi, bo jalov, dokler se ne izvede generalna rekonstrukcija vseh obstoječih telefonsko-telegrafskih linij. Izmenjava drogov in zastarele žice je nujno potrebna. V zvezi s to rekonstrukcijo se vleče vprašanje

mednarodnih telefonskih kablov.

To izredno vprašanje se vleče že od leta 1927., a je do danes še vedno nerešeno. Po izjavi bivšega ministra dr. Kaludjerčiča, ki se je za te kable resno zavzemal, izgubi država samo na tranzitnih telefonskih takсах letno nad 30 milijonov

dinarjev! Koliko bi se povečali tudi notranji dohodki, saj bi vezali kabli tudi vsa tri najvažnejša mesta v Jugoslaviji. Če bi se vprašanje kablov sprožilo, bi danes imeli že amortizirano kablovsko mrežo ter bi lahko mislili o razširitvi. Za nas trgovce in gospodarstvenike je način takega postopanja vsekakor nerazumljiv! Ni vprašanje dobrih telefonskih in brzovjavnih zvez samo stvar trgovcev in gospodarstvenikov, temveč tudi zadeva narodne obrambe in dobre notranje politike.

Tudi

vprašanje radiofonije

v naši državi ne krene naprej. Slovenci moramo že iz narodnostnih vzrokov pa tudi zbog važnih zunanjepolitičnih dogodkov zadnjih dni vztrajati na zahtevi takojšnje rešitve radiofonskega vprašanja. To je, zahtevamo povečanje postaje v Ljubljani ter postavitev

moderne močne zvezne oddajne postaje v Mariboru. Tudi zaradi previsokih taks se radiofonija pri nas ne more razviti v oni meri, kakor bi se morala in kakor bi bilo v interesu države. Ukinitve oziroma znižanje carine na radioaparate je v bistveni zvezi s tem vprašanjem, ki bi ga moralo pokreniti tudi poštno ministrstvo.

Decentralizacija nabav za pošto,

telegraf in telefon je nadaljnja zahteva trgovcev, ki plačujejo visoke poštne takse in povečujejo s tem čisti dobiček poštne uprave.

Če pregledamo vse zgoraj navedeno, pridemo do zaključka, da je v poštni upravi nujno potrebna decentralizacija uprave. Pošta ne sme biti le fiskalna ustanova, temveč mora predvsem služiti prometu in gospodarstvu. V zvezi

s tem je nujno potrebno, da dobi ljubljanska poštna direkcija svoj lasten proračun, kakor ga je že imela svoj čas. Le na ta način se bo nehala krivična personalna politika. Nabavke naj se vršijo le po direktivah. Gospodarstvo zahteva za takse, ki jih plačuje, tudi usluge, da bo to poslovanje pošte gospodarstvu v korist.

Slovenija je v zadnjih desetih letih dala pošti nad 600 milijonov bruto dohodkov, od tega nad 170 milijonov čistih dohodkov, zato zahteva, da se del tega denarja investira v Slovenijo za zboljšanje poštne službe in zidanje novih zgradb. Gospod finančni minister naj se par let odloči vsem dohodkom od pošte, da bo poštna uprava lahko izdelala večleten gospodarski načrt za popolno reorganizacijo in modernizacijo poštne službe, kajti le na ta način bo mogoče odstraniti vse motnje, ki so krive, da pošta ne napreduje, kakor bi morala.

Občni zbor ljubljanskega združenja

Ustanovil se je socialni sklad

Mnogo lepih in pomembnih občnih zborov je že imelo ljubljansko združenje trgovcev, toda zadnji v ponedeljek bo v zgodovini združenja dobil posebno pomembno mesto. Kajti na tem občnem zboru je ljubljansko trgovstvo v popolnem soglasju sklenilo, da ustanovi poseben socialni sklad, ki naj omogoči zgraditev posebnega zavetišča za pripadnike trgovskega stanu, ki bi zašli v nesrečo, da ne bi imeli več svoje eksistence. Ljubljansko trgovstvo pa je tudi poskrbelo za finančne vire novega sklada in v ta namen izvedlo nov način odmerjanja gremialne doklade. V čast trgovstva, zlasti premožnejših trgovcev je treba poudariti, da so vsi prostovoljno zaradi dobrega namena pristali tudi na višje prispevke. Tako je ljubljansko trgovstvo dokazalo, da ga v resnici preveva pravo socialno pojmovanje in da koraka v duhu modernega časa. A tudi z darili so že nekateri trgovci podprli novi socialni sklad in tu je treba omeniti zlasti velikodušni darili veletrgovcev gg. Šarabona in Verliča.

Čestitamo ljubljanskemu trgovstvu k njegovim pomembnim sklepom ter želimo, da bi tudi druga združenja sledila njih primeru.

Zadnji občni zbor ljubljanskega združenja pa se je odlikoval tudi po svojem poteku in po tehtnosti svojih referatov. Potekel je v najlepšem redu in v lepi enodušnosti,

tako da so vsi odhajali z občnega zbora zadovoljni in v prepričanju, da njih stanovska organizacija dobro in mnogo dela.

Občni zbor je otvoril predsednik Viktor Meden, ki je konstatiral sklepčnost občnega zbora, imenoval za zapisničarja tajnika Šmuca, za overovatelje zapisnika gg. Lukiča, J. Veroviška in Kovača.

Nato je pozdravil vse navzočne ter imenoval: mag. nadsvetnika dr. Brileja kot zastopnika mestne občine, zbor svetnika Staneta Vidmarja, ki zastopa zadržanega predsednika zbornice Ivana Jelačina ter zbor tajnika dr. Plessa, zastopnika Zveze trgovskih združenj, zastopnika Trg. društva »Merkur« g. Agnola, zastopnika Društva industrialcev in veletrgovcev gosp. Schmitta, predsednika Društva trg. potnikov in zastopnikov Kreka, predsednika Dobrodelnega društva »Pomoč Kregarja, zastopnika Pomočniškega odbora načelnika Melitzerja in podnačelnika Šitarja, predsednika Društva hišnih posestnikov Frelha, ravnatelja Trg. nad. šole Gruma in zastopnike tiska.

Nato se je spominal umrlih članov, in sicer: Feliksa Urbanca, Janka Hama, Antona Sile, Filina Bizjaka, Karla Pečenka, Mihaela Vlaša, Josipa Urbančiča, Kati Škender, Marije Meglič in Nade Erbežnik.

Vsi so počastili njihov spomin.

Poročilo predsednika Medena

Predsednik Meden je nato omenil, da je izdala uprava letos tiskano poslovno poročilo, ki vsebuje tudi že njegovo poročilo. Zato izpopolnjuje svoje poročilo le na kratko.

Ljubljanski gremij je najstarejša stanovska organizacija trgovcev v državi in dal pobudo za ustanovitev drugih združenj v Sloveniji. Raslo je iz skromnih razmer, moralo se zadovoljevati z najbolj skromnimi prostori, dokler ni bil zgrajen »Trgovski dom«, ki pa je šele sedaj prešel v popolno last ljubljanskega trgovstva.

Omenil je nadalje skrb trgovstva za razvoj nadaljevalne šole in prizadevanje trgovstva, da se zahteva večja predizobrazba vajencev, ker samo tako si more ljubljansko trgovstvo ohraniti tudi v bodoče svojo višino.

Stane Vidmar

in sicer za zbornico in zadržanega predsednika Jelačina kakor tudi za Zvezo trgovskih združenj.

Mnogo prilike ima, da od blizu

Obširneje je govoril o ustanovitvi socialnega sklada ter o reorganizaciji doklad, ki se je v ta namen izvršila. Z zahvalo omenja, da so večji trgovci sami pristali na zvišanje doklad. Prav posebna zahvala pa gre veletržcem Andreju Šarabonu in Josipu Verliču za njuno velikodušno darilo za socialni sklad, in sicer je g. Šarabon daroval 10.000 din, g. Verlič pa 2500 din. (Živahno odobravanje.)

Predsednik Meden je še opozoril na nujno potrebo večjega zanimanja za »Trgovski list«, ki je sedaj po zaslugi predsednika zbornice Ivana Jelačina postavljen na trdno podlago.

Končno je še omenil bližnji vsedržavni trgovski kongres v Ljubljani. Dolžnost vsega ljubljanskega trgovstva je, da pri organizaciji kongresa prav krepko pomaga.

Nato je pozdravil zbor

ljanskemu trgovstvu za pomoč, ki jo izkazuje Zvezi in Centralnemu predstavništvu. Posebno v boju proti navali tujega kapitala je ljubljansko trgovstvo odločno izvršilo svojo dolžnost. Stane Vidmar podrobno opisuje, kako odrešilen in silen vtis je napravila brzjavka, ki je prišla sredi najhujše borbe iz Ljubljane, da so vse trgovine v Ljubljani v znak solidarnosti ljubljanskega trgovstva v boju proti »Ta-Ti« zaprte. Navdušeno je takrat vse vzklikalo Ljubljani, ki je že itak uživala med srbskim trgovstvom največji ugled.

To se je zlasti videlo pri določitvi kraja za bodoči vsedržavni trgovski kongres. Soglasno je bila Ljubljana določena kot mesto kongresa in Slovencem prepuščena tudi vsa organizacija kongresa.

Predsednik Vidmar je nato obširno poročal o pripravah za kongres, ki bo eden največjih kar jih je doslej bilo v Jugoslaviji in ki mora biti tudi eden najbolje organiziranih. Zato apelira zlasti na vse ljubljansko trgovstvo, da brez izjeme pomaga pri organizaciji kongresa. Vsak naj se prijavi v odbor, za katerega ima največ veselja do dela.

Naloga vseh nas je, da upravičimo zaupanje, ki ga imajo do nas naši tovariši srbski in hrvatski trgovci (Odobravanje.)

V preteklih letih ni bilo nobenega svetlega žarka in niti upati nismo smeli, da bi se stvar obrnila na bolje. Sedaj pa se je pokazal prvi svetli žarek. Dočim preje nismo mogli doseči sprejema pri predsedniku vlade, je bil sedaj sprejet najprej predsednik Savič, nato pa je bil še 2. sestanek predsednika vlade dr. Stojadinovića z 18 trgovci v Beogradu. Na tem sestanku so trgovci podrobno navedli vse svoje zahteve in predsednik vlade je upravičenost teh zahtev priznal.

Predsednik Vidmar je še obširno poročal o poteku sestanka ter na konec omenil, da sam še ne deli optimizma drugih, da se je res že stvar preokrenila na bolje.

Nobenega dvoma pa ni, da se bo preokrenila na bolje, če bo imelo Centralno predstavništvo za seboj vso organizirano moč trgovstva, če bo vse trgovstvo vedno in odločno nastopilo za svoje pravice.

Z apelom, da morajo biti vsi trgovci složni, da vsi delajo pošteno, da se napredek stanja, kar naj bo zlasti geslo v letošnjem kongresnem letu, je zaključil svoj izjavljanja, ki jih je ves zbor sprejel z glasnim in dolгим aplavzom.

V imenu Društva industrialcev in veletrgovcev je pozdravil občni

zbor g. Schmitt in mu želel čim več uspehov.

Sledilo je

poročilo tajnika Šmuca.

Ker pa so vsi člani prejeli tiskano poslovno poročilo, je podal le še kratka pojasnila k poročilu ter zlasti poudaril, da se je lani prvič povečalo število članstva. Navedel je tudi vse akcije, ki jih je izvedlo združenje in katerih je bilo mnogo. Nato pa je podal obširnejše poročilo o novem predlogu izpremembe obrtnega zakona ter navedel vse glavne izpremembe, s katerimi se trgovstvo ne more strinjati.

Z odobravanjem so sprejeli zborovalci poročilo tajnika Šmuca.

O blagajniškem stanju združenja je poročal

blagajnik Ivan Železnikar.

Iz njegovega skrbno sestavljene poročila posnemamo:

Vsi dohodki združenja so znašali 513.453 din. Glavni dohodki so bili: inkorporacije 96.000 din, doklada 231.728 din, šolnina 113 tisoč din, dvorana je dala 23.701, podpor za šolo je prejel združenje nekaj nad 24.000 din, in sicer je dala Zbornica za TOI 12.500 din, banska uprava 2000 din, mestna občina (za kurjavo) 9.935 din.

Med izdatki je bil glavni izdatek za šolstvo (121.429 din). Sicer pa so se izdatki gibali v običajni višini.

Premoženjsko stanje združenja je naraslo na 1.277.948 din.

Za nadzorni odbor je poročal g. Čepon

Nadzorni odbor je ugotovil, da je bilo delo uprave vztrajno, požrtvovalno in vestno. Sekcije so na vseh svojih številnih sestankih sklepale ter razpravljale o vseh perečih stanovskih vprašanjih in stavljele upravi svoje predloge v izvršitev.

Ugotovili smo, da so se člani redno obveščali o vseh najvažnejših zakonskih določilih, zlasti o davčnih in taksnih predpisih in o vseh važnih gospodarskih vprašanjih.

Predsedništvo samo je imelo v preteklem letu več uspešnih intervencij pri gospodu banu, Zbornici, pri oddelku za trg, in ind. kr. banske uprave, mestnem po-glavarstvu ter ostalih uradih. Povsod je tolmačilo razpoloženje in težnje ljubljanskega trgovstva.

Pozornost in skrb je uprava stalno posvečala tudi tržnim razmeram na Vodnikovem trgu ter skušala odstraniti vse, kar ovira naše člane.

V smislu določil obrtnega zakona in pravice, ki nam jih ta daje, smo pregledali vse poslovanje Združenja za leto 1937, zlasti denarno, ga primerjali z vknjižbami in računni ter glavni knjigami.

Vse poslovanje ter uradovanje smo našli v najlepšem in vzornem redu.

Radi tega izrekam v imenu nad-

zornega odbora upravi, zlasti g. blagajnika Železnikarja najlepše priznanje za vzorno vodstvo ter pravilno štednjo z imovino Združenja.

Predlagam današnji skupščini, da izreče upravi in blagajniku razrešnico. (Z odobravanjem sprejeto.)

Za ustanovitev socialnega sklada

Poročilo podpredsednika Romana Goloba

Uprava Združenja si je v svoj delovni načrt poleg raznih drugih akcij postavila tudi rešitev socialnega vprašanja svojih članov.

Res je, da bi morala država storiti tudi na tem področju svojo dolžnost. V zadnjem času se čujejo že razni glasovi o obligatorni uvedbi raznih zavarovanj za trgovce in obrtnike. Izkušnja kaže, da se take stvari ustvarjajo le po časi. Želimo in delali bomo na tem, da se čim prej izvedejo tudi ta vprašanja. Odločno pa bomo odklonili vsak poizkus pritegniti trgovce v kak način zavarovanja, ki bi imel namen naš stan pritegniti le k plačevanju v kak fond, nad katerim bi imeli besedo vsi drugi, samo mi ne. Saj poznamo vse slabe strani onih organizacij ali ustanov, ki so ustvarjene v socialne namene, pozneje pa so postale zbog svojega pretiranega birokratičnega aparata breme same sebi, nuditi pa ne morejo tega, kar bi se moralo od njih zahtevati.

Od kakšnega takega načina zavarovanja ne bi ničesar imeli, posebno če upoštevamo življenjski standard povprečnega trgovca in pa premije, ki bi se iz tega vidika morale plačevati. Kot rečeno so te akcije v teku. Razpravljalo se je o njih že na sejah Zbornice za TOI in Zveze trgovskih združenj ter sporočile so se višjim instancam, od katerih so prišla vprašanja zopet na Zbornico glede našega stališča. Odgovor Zveze je bil, da smo v načelu za izvedbo zavarovanja, toda le če bo to osnovano na avtonomni bazi po banovinah in če bo ta ustanova v rokah ali pod nadzorstvom naših stanovskih organizacij. Centralizacija teh ustanov v kaki višji ustanovi izven banovine odločno odklanjamo.

Razen teh vprašanj, ki bodo na dnevnem redu gotovo še na več prihodnjih skupščinah preden bodo do konca izvedena, pa je uprava Združenja poprijela za predmet, ki je še bolj pereč.

Preskrba naših onemoglih sta-

Proračun sprejet

Blagajnik Železnikar je nato poročal o proračunu, ki izkazuje 301.800 din izdatkov in 60.000 din dohodkov (inkorporacije), torej primanjkljaja 241.800 din, ki se bo kril z doklado.

Proračun je bil soglasno odobren.

rih stanovskih tovarišev je tudi zadeva naše organizacije. Mi smo dolžni temu nerešenemu vprašanju posvetiti vso pažnjo in delo, da se izvede do kraja. Rešitev take naloge pripada ljubljanskemu Združenju samemu, ki ima dolžnost in pravico do reševanja takih važnih zadev.

Gre za to, da se namerava socialno delo za člane, ki so pomoči potrebni, osredotočiti na delo za ustvaritev zavetišča za one člane, ki se bolni ali stari ne morejo stanu primerno preživljati. Humanit čut in pa stanovska kolegialna zavest naj bosta tu vodilna motiva. Razen tega pa je tudi najbolj primerno nuditi pomoči potrebnim ono, kar je glavno: streho, posteljo in hrano.

Zaenkrat bi pa predvsem bilo važno dobiti primeren znesek za nabavo ali zidavo kake male zgradbe z 10 do 12 sobami in ca. 16 posteljami, ki bi bile na razpolago brezplačno ali pa proti malenkostni odškodnini. Priključena naj bi bila tudi prehrana. Vse naj bi seveda delovalo po posebnem pravilniku.

Cilj je dosegljiv in mogoče prejeti, ko bi marsikdo mislil. S primerno nabiralno akcijo in pa s pravilnim gospodarstvom v Združenju samem bi se dal v nekaj letih nabrati potrebni denar. Združenje samo naj bi redno dajalo iz svojega dohodka, ki bo po novem članarinskem sistemu nekoliko višji, večji del (recimo 75%) previška koncem leta v ta fond. Ko bi bilo zavetišče ostvarjeno, naj bi fond služil za vzdrževanje in preživljanje.

Uprava Združenja je prepričana, da je ta naloga, ki se je pojavila, važna in jo je treba izvesti. Prepričana pa je tudi, da bo članstvo akcijo podpiralo, moralno in materialno in naj bo želja vseh, da bo načrt čimprej oživetorjen.

Koncem svojega poročila je stavil konkreten predlog o ustanovitvi socialnega sklada ter o pooblastilu upravi združenja, da izdela pravilnik. Oboje je bilo soglasno sprejeto.

Nova ureditev doklad

Podpredsednik Roman Golob je nato utemeljil in podal naslednji predlog uprave o novem načinu pobiranja doklade: V smislu § 38. pravil Združenja trgovcev in § 381. zakona o obrtnih predloga uprava današnji redni letni skupščini ta predlog:

Ker so po sedanjem načinu predpisa letnega prispevka 12% na osnovno pridobitno prizadeti v veliki večini baš mali in srednji trgovci, sklence letna skupščina v svrhu čim objektivnejšega predpisa članarine opustiti dose-danji način pobiranja članskih prispevkov, ki naj se predpišejo po lestvici, po kateri so vsi člani sorazmerno svoji gospodarski moči porazdeljeni na 21 kategorij.

Za uvrstitev posameznih članov v ustrezajočo kategorijo se pooblašča uprava, ki mora predhodno zaslišati strokovno skupino akcije, kateri posameznik pripada.

Da se zjamči vsakemu članu pravično in objektivno ocenjevanje, izvoli skupščina poseben odbor, ki bo o vsakokratni konkretni pritožbi članov ali o vsakem drugem sporu, ki bi morebiti nastal v zvezi s predpisom članarine, definitivno odločal.

V ta odbor se predlagajo gg.:

Avgust Volk, Josip Kette, Miloš Kompare, Joža Verovšek, Fran Kamenšek, Kristijan Čermelj, Fran Novak, Zvonimir Lukič, Ivan Nagy in Roman Golob.

Za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo: tajnik dr. Ivan Pless.

Poleg tega sme vsak član, kadar se obravnava njegova pritožba, k seji pritegniti še svojega zaupnika. (Sprejeto z vsemi proti 6 glasovom.)

Sanacija Trgovskega doma

O tem je poročal član sanacijskega odbora Stanko Florjančič. Ker je glavno poročilo že natisnjeno v »Poslovnem poročilu«, se je omejil le na par konstatacij, ki pa so jasno dokazovale, da je izvršil sanacijski odbor celo delo. Naj zadostuje, če navedemo tu, da je sanacijski odbor prihranil nič manj ko 1.640.000 din.

Vse obveznosti znašajo danes skupno samo 1.420.000 din, ki pa so vse dolgoročne, poleg tega pa so obresti zelo nizke, po 1, 2 in 6%. »Trgovski dom« pa sam donša toliko, da se z njegovimi najemninami morejo kriti vse te obveznosti.

Z glasnim odobravanjem je bilo

sprejeto to poročilo vesno izvršenega dela.

Kot predsednik šolskega odbora je poročal nato g. Anton Verbič o trgovsko nadaljevalni šoli. Zlasti je podčrtal, da je uspeh šole dober, to pa predvsem zato, ker ima večina učencev dobro predizobrazbo. Kdor nima te, ne more doseči dobrih uspehov. Učenke napredujejo bolj ko učenci. Vendar pa je šolski uspeh zelo dober in je bilo koncem 1. tečaja v letošnjem šolskem letu sposobnih 72%. Šolski odbor pa zelo skrbi tudi s posebnimi tečaji za večjo naobrazbo učencev. Potrebne bi bile tudi ekskurzije v tovarniška podjetja. Važen je izletniški fond, ki se je ustanovil.

Samostojen predlog je bil podan samo eden, in sicer je predlagal g. Kolšek, da se zniža šolnina od 500 na 300 din. Razvila

se je daljša debata ter je predlagal podpredsednik Golob, da se zniža le na 400 din. Ker je na ta predlog pristal tudi g. Kolšek, je bil ta predlog soglasno sprejet.

Pri slučajnostih je s toplimi besedami nastopil za »Trgovski list« g. Dominik Čebin, ki je izrekel listu lepo priznanje, za katero se mu prav toplo zahvaljujemo. Naša naloga v tem letu mora biti, da postane tedenska številka »Trgovskega lista« čisto samostojna številka na najmanj 8 straneh. Upamo, da bodo lepe besede g. Čebina tudi našle oni odmev, ki ga edino zasluži, da namreč ne bo trgovca, ki ne bi bil naročnik vsaj na tedensko številko »Trgovskega lista«.

Tudi njegovo poročilo je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Ob koncu je stavil g. Anton Verbič še dva zelo umestna predloga,

da namreč apelira uprava na mestno občino za večji prispevek za šolo. Trgovci, ki zberejo občini samo pri trošarinah 23 milijonov dinarjev, smejo pač pričakovati, da tudi občina pokaže več razumevanja za potrebe trgovstva.

Drugi njegov z enakim odobravanjem sprejeti predlog pa je bil, da se mora ustaviti naval tujcev in tujega kapitala v našo državo. Posebno po zadnjih dogodkih je nujno potrebno, da se prepove nadaljnji dotok tujcev, ki prihajajo k nam dostikrat le z neznatnim kapitalom in si šele pri nas ustvarijo kapital. (Glasno odobravanje.)

Ko je čestital predsednik Zveze trg. združenj Stane Vidmar združenju k njegovemu dobremu, intenzivnemu in objektivnemu delu, je zaključil predsednik Meden občni zbor, ki si je s svojimi pozitivnimi sklepi in mirnim delom zagotovil trajen pomen.

Kako naj se spremeni obrtni zakon

Predlog trgovskega ministrstva

V.

Ugodnosti za povzdigo delavnosti v državi.

V § 197. se po prvem stavku vstavi stavek: »V pogojih se ne smejo zahtevati ponudbe za specialne izdelke, ki se morejo nabaviti le v tujini, če se v državi izdelujejo podobni izdelki, ki se morejo prav tako z uspehom uporabljati za namerovani namen in ki so po svoji kakovosti približno enaki tujemu blagu.«

V § 198. se 1. odst. spremeni in se glasi:

»(1) Pri nabavah za državo in samoupravna telesa, njih zavode in ustanove obrtniških in industrijskih proizvodov, ki se izdelujejo v državi, morejo na licitacijah oz. ponudbah za sklepanje neposredne pogodbe sodelovati samo domači obrtniki, industrialci in trgovci za blago, ki je po določilih § 196. domačega izvora. Če se ne bi niti na 1. niti na 2. licitaciji oz. pri ponudbi za sklenitev neposredne pogodbe prijavilo predpisano število ponudnikov ali če bi bilo na 1. ali 2. licitaciji oz. ponudbi za neposredno pogodbo blago domačega izvora za več ko 10%, oz. bile ponudbe po 4. odst. za več ko 15% dražje kakor so cene svetovnega trga z vračunano carino in prevozom do dobavnega kraja, se more s pristankom ministra za trg. in ind. razpisati nova licitacija oz. zahtevati pogoji za novo ponudbo, katere se morejo udeležiti tudi ponudniki blaga tujega izvora.«

2. odst. se spremeni in se glasi:

»(2) Na podlagi licitacij oz. ponudb za neposredne pogodbe, pri katerih so sodelovali ponudniki blaga domačega in tujega izvora, se ocenijo in pri enakih pogojih dobave prvenstveno usvoje ponudbe domačih obrtnikov, industrialcev in trgovcev za proizvode domačega izvora, če niso njih cene za 10% oz. pri ponudbah po 4. odst. tega paragrafa za 15% večje od najnižje ponudbe ponudnikov tujih proizvodov po odračunani carini in transportu do dobavnega kraja. Če se proizvodi sploh ne izdelujejo v državi, se ocenijo in usvoje prvenstveno ponudbe trgovcev, ki imajo v državi svoj obrt, ki so jugoslovanski državljani in ki zaposlujejo najmanj 90% jugoslovanskih državljanov kot pomožno osebje in delavce. Pri sicer enakih pogojih se morejo pri večjih dobavah enega in istega blaga razdeliti nabave na razne ponudnike. Javne nabave se morajo, kjer je to le mogoče, razdeliti na način, da je v dotičnih proizvodnih panogah zagotovljena enakomerna zaposlitev v vsem letu.«

3. odst. se spremeni in se glasi:

»(3) Da se cene ponudnikov domačega blaga primerjajo s cenami ponudnikov blaga tujega izvora, se ne upošteva, in tudi če bi bila najnižja, ponudba onega tujega blaga, ki uživa od uradnih in neuradnih ustanov svoje države pri izvozu posebne ugodnosti v obliki izvoznih premij, obračunavanja valute ali v kateri koli obliki ali katerega cena je za domači trg znatno večja kakor pa na licitaciji ponujeno blago. V takšnih primerih se za primerjavo cen vzame najnižja ponudba drugega tujega blaga, ki ne uživa omenjenih ugodnosti, če pa takšnih ponudb ni, se primerjajo cene svetovnega trga z vračunavanjem carine in prevoza do dobavnega kraja.«

Na koncu se dodajo še naslednji novi odstavki:

»(4) Če v državi ni za pravomočnost licitacije predpisane števila domačih proizvajalcev, ki izdelujejo predmete dotične nabave ali če se predmet nabave ne izdeluje v državi, a se hoče ta predmet izdelati v državi, se more skleniti z domačim proizvajalcem direktna pogodba, če niso cene večje ko 10% oz. 15% za ponudbe, navedene v 4. odst. tega paragrafa kakor pa svetovne cene z odračunanjem carine in prevoza do dobavnega kraja. Če se nabavljajo kompletne opreme ali instalacije, ki se ne izdelujejo v državi, njih posamezni deli pa se morejo izdelati v državi, se morejo ti deli ločiti od nabave cele opreme ter nabaviti pri domačem proizvajalcu. Če se nabava posameznih delov ne more ločiti od celotne opreme, se mora v pogojih in v pogodbi predvideti, da je tuji ponudnik dolžan te samostojne dele nabaviti v državi.

(5) Osebe in ustanove, pristojne za potrjevanje licitacij in nabav, ne smejo odkloniti ponudbe domačega obrtnika, industrialca ali trgovca za proizvode domačega izvora, predložene na drugi ali naslednji licitaciji, če je v smislu prejšnjih določil najbolj ugodna, brez soglasja ministra za trgovino in industrijo.«

Pomožno osebje.

V § 206. se 2. odst. odslej glasi:

»(2) Določila 1. in 6. poglavja tega dela zakona veljajo tudi za osebje, ki opravlja podrejene posle v obratih.«

§ 208. se spremeni in se glasi:

»Na pomožno osebje, ki je zaposleno v obratih, ki spadajo pod določila tega poglavja zakona in katere obrate izvršuje neko javno-pravno telo ali javna ustanova, se ne bodo uporabljala določila tega zakona, če so odnosi tega pomožnega osebja urejeni s posebnimi predpisi.«

II. poglavje. Pravna razmerja učencev (vajencev).

V § 252. se črta beseda »šest-najst«.

V naslednjih paragrafi se predlaga cela vrsta manjših sprememb, na katere se tu ne moremo ozirati. Važna pa je sprememba § 262., ki se naj glasi v bodoče:

»V učni pogodbi se sme določiti poskusna doba največ na en mesec. V tem času ima vsaka pogodben stranka pravico, da pogodbo pretrga. Dejansko prebiti čas v takšnem odnosu se računa v predpisano učno dobo« (doslej se ni računal).

§ 263. se dostavi besede, da mora vajenec tudi po dovršenem 18. ali 19. letu »pohajati šolo, če je bil za določen čas iz disciplinskih razlogov izključen iz šole«.

§ 275. se doda v 1. odst. 5. točka, da more učence razdeliti pogodbeno razmerje, če mu službo-davec sporoči svojo preselitev.

§ 279. se spremeni in se glasi:

»Prenehanje učenskega razmerja morata službo-davec in vajenec oz. njegov zakoniti zastopnik ali varuh takoj javiti pristojnemu obveznemu združenju oz. občini, pri kateri je učna pogodba sklenjena. Če ima vajenec varuha, mora ta javiti prenehanje učenskega razmerja tudi varstvenemu sodišču.«

Pomočniški izpiti.

Na koncu § 282. se doda stavek: »Razen v tem izjemnem primeru, da se s privoljenjem zbornice opravi izpit pri nepristojnem združenju« (izpit pri teritorialno nepristojnem združenju ne bo veljal).

Nato se doda še 3. odst., ki se glasi:

»(3) Učenci, zaposleni v industrijskih podjetjih, ki opravljajo v njih posel, ki je v skladu s predpisi § 252., odst. 1., tega zakona, polagajo izpit pred isto komisijo in po istih predpisih, ki veljajo za učence obrtniških obratov iste ali podobne stroke.«

Povsod se črtajo besede »okrožni odbor«.

§ 290. se doda določba, da trpe stroške izpitnih komisij za vajence, zaposlene v industrijskih podjetjih, ki opravljajo posle, navedene v § 252., določna industrijska podjetja.

Strokovne nadaljevalne šole.

2. odst. § 298. se glasi odslej: »Učenci, ki so z uspehom dovršili dva razreda meščanske, srednje ali njeje enake strokovne šole, se oproščajo od obiskovanja strokovne nadaljevalne šole.«

§ 303. se doda odstavek:

»(4) Strokovnim šolam trgovskih in trgovsko-obrtniških omladin, ki so začlane v Zvezi trgovskih in trg.-obrt. omladin v Beogradu,

more pristojni ban dovoliti, da upravljajo te šole posebni družbeni šolski odbori pod njegovim nadzorstvom. »

III. poglavje. Pomočniki.

1. odst. § 307. b se spremeni in se glasi:

»(1) Pomočniki, zaposleni v obrtniških obratih, v delavnicah, v katerih se rokodelski obrti opravljajo na tvorniški način oziroma v obrtniških delavnicah industrijskih podjetij, ko tudi trgovski pomočniki morajo imeti poslovne knjižice. Kot trgovski pomočniki se smatrajo vse osebe, ki neposredno sodelujejo pri prodaji blaga oz. v gostinskih obratih one osebe, razen učencev, ki so zaposlene za neposredno streženje gostom. V poslovne knjižice se vpisuje čas zaposlitve pri službovanju. »

VI. poglavje. Razsodniški odbori.

V § 343. se dodajo naslednji novi odstavki:

»(2) V območjih občinskih upravnih oblasti 1. stopnje, kjer ni razsodniških odborov, spadajo vsi v § 344. označeni spori v pristojnost rednih sodišč.

(3) V mestih, v katerih mestna po-glavarstva opravljajo posle upravne oblasti 1. stopnje po tem zakonu, grede stroški za ustanovitev in delo razsodniških odborov na breme občin.

V § 344. se številka 12.000 din zamenja s številko 3000 din.

§ 349. se dodata naslednja odstavka:

(2) Tujcem, ki ne morejo plačati pravnih stroškov brez škode za njihovo svoje vzdrževanje in svoje rodbine, se prizna pravica revnih. O tem odloča na prošnjo dotične stranke predsednik razsodniškega odbora na podlagi ubožnega izpričevala stranke, ki ga izda pristojna občinska uprava.

(3) S priznanjem pravice revnih se daje stranki: 1. začasna oprostitve taks in drugih drž. pristojbin, ki se plačajo za pravdo; 2. začasna oprostitve plačila pristojbin, potnih stroškov, dnevnice itd. pričin strokovnjakov, kateri izdatki se začasno izplačajo iz drž. blagajne ter na breme ministrstva za trgovino in industrijo. »

3. odst. § 352. se spremeni in se glasi:

»(2) Razsodniški odbor je dolžan, da vsak predmet preišče in stranke zasliši. Prvi narok se mora redoma odrediti v osmih dneh po vložitvi tožbe. Pri naroku mora predsednik najprej posredovati, da se spor mirno reši ali s pogodbo poravna, rešiti ugovor o pristojnosti razsodniškega odbora in izreči razsodbo na podlagi priznanja, odpovedi, zbog izostanka ali zamude. Predsednik je upravičen takoj razpravljati in rešiti glavni predmet spora, če se stranke dogovorno odredijo udeležbi drugih članov sveta. V vseh drugih primerih se mora spor predložiti razsodniškemu odboru in pred njim rešiti vsa vprašanja. Če je predsednik sam začel razpravo, bo v nadaljevanju razprave obvestil druge člane v začetku razprave o delu, ki ga je že sam opravil. Razsodniški odbor mora v nadaljevanju razprave najprej poskušati, da pravdne stranke na miren način poravna. O poravnavi se sestavi zapisnik, ki ga podpisajo pravdne stranke in razsodniški odbor, pravnim strankam pa se na zahtevo izda overjeni prepis zapisnika o poravnavi. Če se poravnava ne doseže, se mora začeti redno postopanje in izreči razsodbo, ki mora biti pismena in utemeljena. Če ena stranka neupravičeno izostane od razprave, se ta izvede brez nje. Če obe stranki izostaneta od razprave, se postopanje ustavi. »

4. odst. § 352. se dodajo stavki: »Javnost se izključi, če bi bila javnost razprave nevarna za moralo, javni red ali kak poseben državni interes ali če je upravičen strah, da bi se javnost razprave zlorabila, da se ovira razprava ali otežkoči določitev dejanskega stanja. Razen tega more razsodniški odbor (predsednik oziroma svet) na predlog ene stranke izključiti javnost, če se morajo na razpravi razpravljati ali dokazovati stvari iz rodbinskega življenja ali poslovne tajnosti. Javnost se more izključiti za vso razpravo ali samo

za posamezne njene dele, nikakor pa ne za izrekanje razsodbe ali drugih sklepov, s katerimi se postopanje zaključuje. Na razpravi pripada predsedniku disciplinska oblast v smislu določil zakona o obnem upravnem postopku. »

V 6. odstavku se za prvim stavkom vstavi naslednji stavek: »Izjemoma od določil 5. odstavka more sodišče v primeri vložitve tožbe na zahtevo tožitelja odrediti odložitev razsodbe razsodniškega odbora, če da toženi jamstvo, ki ga določi sodišče po svojem predudarku. »

kom vstavi naslednji stavek: »Izjemoma od določil 5. odstavka more sodišče v primeri vložitve tožbe na zahtevo tožitelja odrediti odložitev razsodbe razsodniškega odbora, če da toženi jamstvo, ki ga določi sodišče po svojem predudarku. »

Navodila trg. ministrstva Iz okrožnice Zbornice za TOI

Trgovinski vajenci v prodajalnicah rokodelskih obrtov

Ministrstvo za trgovino in industrijo je poslalo Zbornico za TOI v Ljubljani pod II. br. 550/u z dne 31. januarja 1938 naslednje navodilo:

Na vprašanje, ali se smejo učenci, ki si hočejo z učenjem pridobiti potrebno izobrazbo za samostojno izvrševanje trgovinskega obrta, sprejemati v uk od imetnikov prodajalnic rokodelskih obrtov, predpisujem v svrhu pravilne in točne uporabe ustrežajočih zakonskih določb po zaslišanju vseh zbornic na osnovi § 460. zakona o obratih naslednje

navodilo:

Način rednega pridobivanja posebne izobrazbe, ki je potrebna za samostojno izvrševanje trgovinskega obrta, je predpisan v § 19., odst. 1., zak. o obratih. Kar se tiče učenja, se mora po tej določbi praviloma vršiti samo v trgovinskem obrtu. To pravilo potrjuje tudi določba § 254., odst. 1., zakona o obratih, po kateri smejo sprejemati učence samo oni lastniki obratov, ki izpolnjujejo vse zakonske pogoje za izvrševanje obrta, katerega se mora učiti, t. j. v danem primeru za izvrševanje trgovinskega obrta. Po cit. zakonu je glavni pogoj za izvrševanje obrta ta, da se dobi pooblastilo, oziroma dovolilo za osnovevanje obrta. Po tem tako obrazloženem pravilu ne morejo imetniki prodajalnic rokodelskih obrtov imeti v teh prodajalnicah učence za dosego trgovinske izobrazbe, ker niso te prodajalnice trgovinski obrti, ampak so to pomožni lokali rokodelskih obrtov, za katere nimajo njihovi imetniki pooblastilo, oziroma dovolilo za izvrševanje trgovinskega obrta.

Toda vsako pravilo ima običajno tudi izjeme. Tudi zakon o obratih pozna nekoliko izjem gori navedenega pravila za redno dosego trgovinske izobrazbe. Za postavljeno vprašanje pride v poštev samo izjemoma iz § 20., odst. 1., zakona o obratih. Po tej določbi nadomešča čas zaposlitve v trgovinskem obrtu med drugim zaposlitev v prodajalnicah rokodelskih obrtov. — Ker zakon o obratih v pogledu pridobivanja izobrazbe za izvrševanje obrta strogo razlikuje učenje od zaposlitve, more po pravilu, da se izjeme ne smejo niti ekstenzivno tolmačiti, niti analogno uporabiti, ta izrečna izjema določb zakona o obratih veljati izključno samo za zaposlitev v svojstvu pomočnika in ne tudi za učenje. Nasprotno stališče bi bilo proti izrečni zakonski določbi.

Iz vsega tega izhaja, da v prodajalnicah rokodelskih obrtov v nobenem primeru ne morejo biti učenci za dosego trgovinske izobrazbe.

To navodilo je dostaviti vsem banknim upravam in vsem zbornicam.

Prijava špediterskih obrtov, agentur in trgovinskih zastopništev

Na osnovi člena 3. ministrske uredbe z dne 30. oktobra 1937, s katero se je predpisala dovolitev (koncesija) za špediterske (odpravniške obrte), za obrte za posredovanje v trgovinskih poslih (agenture) in za trgovinska zastopništva, je g. ban z odredbo VIII No. 548/2 z dne 8. februarja 1938 odredil, da se morajo vsa pred uveljavljanjem min. uredbe

izdana pooblastila oz. obrtni listi za prej navedene obrte predložiti pristojnemu občnemu upravnemu oblastvu I. stopnje v roku treh mesecev od dneva objave te odločbe zaradi zaznamka, da veljajo kot dovolila v smislu čl. 1. min. uredbe. Obenem z obrtno listino se mora predložiti tudi potrdilo Zbornice za TOI, da je imetnik dotični obrt zadnje leto dejansko izvrševal.

Ker je bila gornja banska odredba objavljena v »Službenem listu« kr. banske uprave dne 12. februarja, vabimo združenja trgovcev, naj pozovejo svoje član-imetnike pooblastil za špediterske (odpravniške obrte), za obrte za posredovanje v trgovinskih poslih (agenture) in za trgovinska zastopništva, da predložijo najkasneje do 12. maja t. l. svoja pooblastila sreskemu načelstvu, oziroma mestnemu poglavarstvu s prošnjo, da jih v smislu ministrske uredbe z dne 30. oktobra 1937 opremijo z zaznamkom, da veljajo kot dovolila (koncesije). Prošnjam naj priložijo potrdilo Zbornice za TOI, da so prijavljeni obrt zadnje leto dejansko izvrševali.

Ali sme krčmar prodajati vino tudi na debelo?

Ministrstvo za trgovino in industrijo je v nekem konkretnem primeru na vprašanje, ali smejo krčmarji prodajati vino na debelo, z odločbo P. br. 27.566/u z dne 22. julija 1937 odgovorilo naslednje: »Krčma spada med gostinske

obrate, za katere je karakteristično, da se jed in pijača praviloma troši v lokalih teh obratov. Ti obrati morejo res te predmete prodajati tudi za potrošnjo izven svojih lokalov ali samo izjemoma in v obsegu, v katerem se ti predmeti trošijo v obratu samem. Kar se posebej krčme tiče, sme ta obrat prodajati alkoholne pijače tudi za potrošnjo izven lokalov, vendar nikdar v takih količinah, v katerih jih je prodajal N. N., ker je on na ta način izvrševal ne gostinsko obrt, temveč navadno trgovino z alkoholnimi pijačami. Odredbe pravilnika za izvajanje odredb tar. post. 62. takse tarife, katere govorijo o prodaji alkoholnih pijač na debelo in na drobno, za rešitev stavljene vprašanja ne pridejo v obzir, ker se morejo odredbe tega pravilnika porabljati samo za namene pravilnika samega.

Potemtakem gre v konkretnem primeru za prekrščenje obsega poslovanja, to je o prestopu iz § 398. št. 1 zakona o obratih. »

Na zbornično vprašanje, ali se sme ta odločba splošno porabiti, da bi bila izdana samo v konkretnem primeru, je ministrstvo trgovine in industrije z dopisom z dne 9. februarja 1938 odgovorilo, da je bila navedena odločba izdana sicer le za konkreten primer, vendar pa »treba, da velja tudi za vse podobne primere, ker to izhaja iz smisla odnosnih odredb zakona o obratih, ki veljajo v vsej državi za vse primere, kateri se morajo subsumirati pod te odredbe. »

Občni zbor Trgovske samopomoči v Mariboru

je bil dne 23. t. m. v hotelu »Novi svet« ter ga je vodil dolgoletni zaslužni predsednik Vilko Weixl. Po predsednikovem pozdravnem in otvoritvenem nagovoru je podal agilni tajnik Franjo Žnidarčič poslovna poročila, iz katerih povzamemo, da posluje Trg. samopomoč v splošno zadovoljstvo članstva. To dokazuje zlasti to, da je bilo izplačano na podporah od pričetka poslovanja do konca leta 1937. din 1.418.325.— V letu 1937. samem je bilo izplačano na posmrtninah din 342.000.—. Te številke dovolj nazorno dokazujejo, da vrši ta institucija veliko humano in karitativno delo in da posluje točno po predpisih pravil, katerih namen je, pomagati svojem umrlih članov.

Gledé članstva je omeniti, da je v I. kategoriji ostalo skoraj neizpremenjeno ter je bilo lani koncem leta 544 članov. V II. kategoriji pa je število članstva naraslo na 506 članov. V obeh kategorijah je Trgovska samopomoč torej štela koncem leta 1050 članov. Iz blagajniškega poročila sledi, da je imel podporni sklad dinarjev 440.202.— dohodkov, izdatkov na izplačanih posmrtninah pa din 342.000.—, rezervni sklad je imel din 37.463.— dohodkov, upravni sklad pa din 33.664.— dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Že v 24 urah
barva, pleštra in kemijo snazi obleke, klobuke, škrobi in svetilolika snajee, ovratke in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 5
Telefon št. 22-72.

Premoženjsko stanje Trgovske samopomoči zaznamuje lep napredek. Po bilanci znašajo namreč aktiva din 299.379.73, od katerih odpade na podporne sklade I. in II. kategorije din 78.750.—, na rezervni sklad din 216.463.73, ostane pa na inventar.

Prislučajnostih je apeliral predsednik Weixl na navzočno članstvo, da agilita med stanovskimi tovariši za pristop k tej človekoljubni instituciji, ki je po svojem ustroju tudi najcenejša zavarovalnica. Ker je poleg tega pod državnim nadzorstvom, je tudi popolnoma varna ter nudi v primeru smrti vsakega člana svojem takoj izdatno pomoč.

Zunanja trgovina

Med Češkoslovaško in Italijo je bila razširjena trgovinska pogodba, ter se je obseg medsebojne trgovine obeh držav povečal za 4,5 milijona lir.

Csl. minister za delo Dostalek je v svojem ekspezeju navedel, da namerava vlada izvesti v l. 1939. do 1942. velik program vodnih del. Skupno bi ta dela veljala 1024 milijonov Kč, od katerih bi se porabilo: 459 milijonov za plovnost rek, 73 milijonov za rečne regulacije, 37 milijonov za pristaniška dela, 255 milijonov za zgradbe v dolini in 200 milijonov za gradnjo električnih hidrocentral.

Avstrijska težka industrija je dobila v zadnjem času zopet velika naročila iz tujine, da je v februarju zopet dobro zaposlena. Upravni svet bolgarskega premoženja Pernik je naročil pri škodovih zavodih tri postranske električne centrale za 23,1 milijona levov. Te centrale bodo služile za elektrifikacijo južno-zapadne Bolgarske. Ze preje pa je naročil pri škodovih zavodih večjo centralo za 67 milijonov levov ter daljnovid za 23,1 milijona levov.

Združenje trgovcev za mesto Celje

ima
redno skupščino

v četrtek dne 3. marca 1938. ob 18. uri (6. zvečer) v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Otvoritev redne skupščine, določitev dveh overovateljev zapisnika in poročilo predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnje skupščine.
3. Poročilo tajnika o delovanju in računskem zaključku za l. 1937.
4. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica.
5. Proračun za leto 1938. in določilo članarine za leto 1938.
6. Sprememba pravil.
7. Samostojni predlogi uprave.
8. Samostojni predlogi članov, če so bili upravi pisмено prijavljeni 3 dni pred skupščino.
9. Slučajnosti.

Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost najmanj 1 tretjine vsega članstva, sicer bo skupščina 1 uro pozneje in z istim dnevnim redom, otvori pa se najkasneje ob 19. uri (7. uri zvečer). Članom, ki se brez predhodne tehtne opravičbe ne udeležijo skupščine, more uprava po čl. 8. pravil naložiti denarno kazen. Vabilo je oddati pri vslopu v dvorano.

Predsednik:

Stermek I. r.

Tajnik:

Blažon I. r.

Denarstvo

Izgube in dobički bank

Po uradnih podatkih je bilo leta 1936. pri nas 620 denarnih zavodov, od katerih pa mnogi ne delajo več in so v stanju tihe likvidacije. Podatki so se zato mogli zbrati le od 584 bank in denarnih zavodov.

Skupne bilančne vsote vseh denarnih zavodov so se v l. 1936. povečale za 149,4 na 13.274,7 milijona din. Povečali so se v glavnem le tekoči računi, vrednost lastnih podjetij in najbolj druga aktiva, dočim so padli: gotovina, menična posojila, hipotekarna posojila in druge postavke na aktivni strani. Na pasivni so se znižale te postavke: rezervni fond, vloge, reeskont, račun podružnic, dočim so se najbolj povečali tekoči računi in razna pasiva.

Vendar pa se je čisti dobiček denarnih zavodov povečal, in sicer od 82,2 na 98,3 milijona din, toda dvignila se je tudi izkazana izguba od 50,6 na 69,2 milijona din. Presežek čistega dobička se je znižal od 31,6 na 29,1 milijona din.

74 zasebnih bank je za l. 1936. izplačalo 29,5 milijona din za dividende, to je povprečno dividendo v višini 4,6%.

Na beograjski borzi tečaji drž. vrednostnih papirjev kljub optimističnim napovedim še niso dosegli prejšnje višine. Tako je bežežila vojna škoda 451,50—452,7% investicijsko 97—99, agrarne obveznice 60—61, bežluške 90—90,25, 8% Blair 94,50—97, 7% Blair 88,50—90, Seligmann 99,50, stabilizacijsko posojilo pa 97—98.

V Carihu je avstrijski šiling ponovno nazadoval in padel na 70. Razlika med šilinskimi bankovci in dunajsko devizo znaša že 14%.

Značilno je, da so kljub Hitlerjevemu govoru narasli v Londonu tečaji češkoslovaških in avstrijskih državnih papirjev. Tudi v Parizu so tečaji teh papirjev narasli.

Italija bo vendarle dobila v Angliji posojilo, in sicer večletno izvožno posojilo. V angleških krogih se utemeljuje to posojilo tudi s tem, da bodo na ta način prišli angleški izvozniki do svojih ter-jatev.

Madžarska namerava najeti veliko notranje posojilo za 500—600 milijonov pengov. Posojilo bi se obrestovalo po 4 1/2%. Posojilo bi se porabilo v petih letih. Madžarska vlada upa, da bo posojilo z lahkoto podpisano, ker so hranilne vloge narasle v lanskem letu za skoraj 110 milijonov pengov.

Politične vesti

Za Sušnikov govor v četrtek zvečer ni vladalo na Dunaju nič manjše zanimanje kot za Hitlerjev nedeljski govor. Zlasti pa so z nestrpnostjo pričakovali Sušnikov govor vsi oni, ki so bili dosedaj v boju z nar. socialisti. Mnogi so se bali, da Sušnik ne bo potrdil njih pričakovanj. Toda ta bojazen se je izkazala za neupravičeno, ker je izkazala za neupravičeno, ker je Sušnik nastopil v svojem govoru s takšno odločnostjo, že skoraj strastvenostjo za neodvisnost Avstrije, da o njegovi trdni volji, da brani samostojnost Avstrije do zadnjega, sploh ne more biti dvoma.

A tudi na zunanje je bilo učinkovito poudarjeno, da hoče Avstrija odločno delati za svojo neodvisnost in da na tem ni sestanev v Obersalzbergu nič spremenil. Zvečni svet, v katerem je govoril Sušnik, je zasedal v veliki dvorani starega parlamenta, v katerem že 18 let ni bilo nobene seje. Vsa dvorana je bila okrašena z rdečo-belo-rdečimi zastavami in tudi v vseh hiš so visele avstrijske zastave.

Sušnik sam je govoril zelo odločno in tudi v sestavi njegovega govora se je videlo, da odgovarja Hitlerju. Navedel je celo vrsto števk, ki kažejo o dvigu avstrijskega gospodarstva na vseh področjih. Zlasti je poudaril, da je Avstrija odplačala polovico svojih dolgov (nad 2 milijardi šillingov), da more Avstrijska banka vedno bolj zmanjševati devizne ovire, navajal je vsa številna javna dela, ki jih je izvedla Avstrija in nato s posebnim poudarkom omenjal vladni program v korist malega človeka. (Sploh se je opazilo v vsem Sušnikovem govoru, da poudarja socialni program avstrijske vlade.) Na podlagi vseh teh števk je postavil retorično vprašanje, če mora ta uspehi ne potrjujejo življenjsko sposobnost Avstrije? Burno odobravanje je sledilo tem besedam.

Nato je začel Sušnik na politično polje. Rdeča nit njegovih izjavljanj je bila, da je zvestoba do Avstrije slej ko prej glavni ideal. Avstrija je tako stara tvorba in izpolnjuje tako važno vlogo, da mora obstajati še naprej. Avstrija je sicer nemška država, toda neodvisna država, v kateri velja načelo, da so vsi pred zakonom enaki. Zlasti pa hoče, da pride zopet do čisti ideal, da je človek človek, ne pa da mu to kak teror prepoveduje. S posebnim aplavzom so bile sprejete njegove besede, da sestanek v Obersalzbergu ni na tem nič izpremenil.

Defenzive je sedaj konec, je nadaljeval Sušnik v svojem govoru, sedaj je čas dela za utrditev Avstrije. Njegove ponovne tople besede na naslov delavstva so jasno dokazovale, da računa pri tem na sodelovanje delavstva in da je oster nastop Nemčije utrdil vez med vsemi onimi, ki so za neodvisnost Avstrije.

Pozornost so tudi vzbujale Sušnikove besede glede odnosov Avstrije do drugih držav. V prvi vrsti je poudaril, da je ostalo razmerje Avstrije do Italije nespremenjeno in prav tako iskreno. Avstrija mora hoditi svoja pota in mora imeti dobre odnose do vseh sosednjih držav, a tudi do vseh zapadnih velebil, zlasti do Anglije, Francije in Združenih držav Sev. Amerike. Tako mora ostati in to se ne more spremeniti.

Na koncu svojega govora je odgovoril na vprašanje, če veruje v bodočnost Avstrije. Dejal je, da ne samo veruje, temveč da ve, da se bo Avstrija mogla obdržati. In tudi Bog bo z njimi, če bo vsak storil svojo dolžnost. Danes niso potrebni nobeni shodi, kadar pa bo potrebno, bo sklical patriotsko fronto in prepričan je, da bodo prišli vsi. S pozivom na vse frontne vojske in na vse člane patriotske fronte, da v primeru tudi do zadnjega branijo neodvisnost Avstrije, je zaključil med velikanskim odobravanjem vsega zveznega sveta in nabitimi polnimi galerij svoj govor. Brez dvoma je, da se je s Sušnikovim govorom situacija v Avstriji znatno in tudi blagodejno razčistila.

Velika debata v angleškem parlamentu o angleški zunanji politiki ter o vzrokih Edenove demisijske se je končala z zmago Chamberlaina ter je bil odklonjen opozicijski predlog nezaupnice s 330 proti 168 glasovom. Chamberlain je zmagal zlasti s svojim presenetljivim odkritjem, da je Italija sedaj po Edenovem odstopu pripravljena začeti z evakuacijo svojih čet iz Španije. Posebno pa je naglašal Chamberlain tudi to, da bi vztrajanje na dosedanjih linijah angleške politike moglo Anglijo pognati v vojno. Na konservativne poslance je posebno močno vplivala argument.

Velike ovacije, ki so bile privedene Edenu na londonskih ulicah

ter tudi komentari angleških listov pa pričajo, da je velik del angleške javnosti za Edena in nekateri listi ga tudi že imenujejo kot bodočega angleškega ministrskega predsednika. Značilno je, da nekateri konservativni podeželski listi pišejo v prilog Edenove politike.

Odstop Edena je imel velik vpliv na Francoskem, čeprav je Chamberlain odločno poudaril svoje prijateljstvo do Francije. Vedno glasnejše postaja mnenje, da se mora v Franciji sestaviti močnejša vlada, t. j. vlada narodne koncentracije. Vlada ljudske fronte je danes preslaba, ker se je izkazala njena politika kot napačna.

Ker so nekateri listi očitali francoskemu zunanjemu ministru Delbosu, da ga je oslavlja Edena popolnoma presenetila in da se zato ni pripravil na novo smer angleške zunanje politike, je Delbos podal ostavko. Na izrečno zahtevo predsednika republike Lebruna pa je demisijski preklical, ker bi njegova ostavka povzročila demisijsko vsega kabineta, kar bi v današnji situaciji bilo zelo nevarno.

Zunanji minister Delbos je izjavil, da nima Francija prav nobenega povoda intervenirati zaradi sestanka v Berchtesgaden, ker je to le svobodni dogovor med dvema nemškima državama na podlagi sporazuma iz l. 1936, ki dose-

daš še ni bil kršen v nobenem oziru.

Na seji francoske vlade je bil sprejet predlog vojnega ministra o novih izrednih kreditih za francosko vojsko. Na predlog finančnega ministra pa se bo ustanovil po vzorcu amortizacijskega fonda poseben fond za državno obrambo, ki ga bo upravljal poseben odbor z vojnim ministrom na čelu.

Angleška delavska stranka je izdala proglas, v katerem zahteva razpis novih parlamentarnih volitev, ker da je vlada prelomila svojo obljubo, da bo vedno smatrala Zvezo narodov za glavni temelj svoje zunanje politike. Politika, ki jo sedaj vodi Chamberlain, da je v nasprotju z dosedanjim angleško politiko in zato se mora angleškim volilcem dati prilika, da se o njej izjavijo.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta bo podal svoj ekspozé o čsl. zunanji politiki na seji parlamentarnega odbora za zunanje zadeve v soboto. Pri tej priliki bo tudi odgovoril na razne pripombe Hitlerja.

Poljski zunanji minister Beck obide v kratkem v Rim. Njegov obisk je posebne važnosti za ureditev medsebojnih odnosov med poljskimi državami, ker bo sedaj sodelovanje Poljske pri tem vprašanju močnejše.

Prevozniška obrt ni dovoli zaščiten

Ugotovitve obnega zbora Združenja prevoznikov v Mariboru

Prejšnjo soboto zvečer je bil v Mariboru v Gambinovi dvorani občni zbor Združenja prevoznikov, ki združuje vse koncesionirane prevoznike v območju bivše mariborske oblasti. Občnemu zboru so prisostvovali tudi mariborski podžupan Žebot, obrtni referent dr. Senkovič ter kot zastopnik zbornice TOI obrtnozadružni nadzornik Založnik. Poročila so podali predsednik Združenja Sluga, tajnik Krepek in blagajnik Nemec. Iz njihovih izjavljanj je bilo razvidno, da je prevozniška obrt zelo slabo zaščiten, da predstavlja za državo in banovino važnega, močno obremenjenega davkoplačevalca. Tako se pritožujejo avtoizvoščiki in fiakerji, da jim prevzemajo lastniki avtobusov mnoge posle, na primer svatovščine. Popreje so se svatje vozili k poroki v avtomobilih ali izvoščikih, sedaj pa imajo v mariborski okolici že navado najeti cel avtobus, v katerem se pelje potem cela svatovska družba v mesto. Avtoprevozniki so se upravičeno pritoževali proti šušmarstvu. Šušmarjev —

lastnikov tovornih avtomobilov — nihče ne nadzoruje, če jih pa koncesionirani obrtniki tudi prijavijo, jih nihče ne kaznuje. Šušmarji ne plačujejo nobenih davkov ter lahko prevzemajo naročila za vsako ceno. Avtoprevozniki si obetajo izboljšanje od uvedbe cestno-policijske kontrole, ki se bo na pomlad na naših cestah pričela, ker upajo, da bodo policisti kontrolirali ne samo številke in svetilke avtomobilov, temveč tudi obrtnice.

Prevozniki s konjsko vprego pa so se pritoževali proti konkurenci kmetskih voznikov, ki jim kvarijo cene v mestu. Kmet vzame v žep kos kruha in naloži na voz otep sena, pa gre v mesto s svojim vozom, kjer dobi vedno dovolj posla pri stavbenikih in pri zasebnikih, ker prevzema vožnje za vsako ceno. Prav tako pa delajo kmetski vozniki prevoznikom škodo s prevzemanjem voženj gramoz za ceste, dasi za to niso upravičeni. Prevozniki bodo te svoje pritožbe s posebno deputacijo predložili g. banu ter ga prosili, da njihove zahteve upošteva.

Tečaj za električno varjenje

Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani priredi tečaj za električno varjenje. Tečaj bo v prostorih Tehnične srednje šole od dne 28. februarja do dne 10. marca. Sprejemajo se obrtniki, pomočniki in usposobljeni industrijski delavci kovinske stroke. Tečaj bo brezplačen, udeleženci krijejo le stroške porabljenega varilnega materiala. Predavanja in praktično vežbanje bodo ves dan, za izjemne primere se bo dovolilo posejanje polnevno. Prijave s točnim naslovom in označbo predizobrazbe in sedanje zaposlitve je poslati do 26. februarja na Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani. V izjemnih primerih se bodo sprejeli udeleženci ob odprtvi tečaja, kolikor bo še prostih mest.

Udeležba na mednarodnem velesejmu v Milanu

Trgovinski muzej Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu obvešča, da se bo mednarodni velesejem v Milanu otvoril 12. aprila in da morajo zato zainteresirani, ki se nameravajo udeležiti velesejma kot razstavljalci, svojo udeležbo že sedaj prijaviti. Prostor v jugoslovanskem paviljonu je našim razstavljalcem brezplačno na razpolago; brezplačen je tudi prevoz blaga do Milana in nazaj. Udeležbo je prijaviti čimprej Trgovinskemu muzeju Zavo-

da za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, Miloša Vel. 29.

Natečaj za plakat za VII. mariborski teden

Uprava M. T. razpisuje nagradni natečaj za plakat za jubilejni VII. Mariborski teden, ki bo v času od 6. do 15. avgusta 1938. Razpisane so štiri nagrade: prva din 2.000—, druga din 1.000—, tretja din 500— in četrta dinarjev 300—. Z geslom opremljeni osnutki se morajo oddati oziroma odposlati najkasneje do 31. marca 1938 upravi Mariborskega tedna, Maribor, Grad. Posebni razpisi s podrobnimi pogoji za ta natečaj so na razpolago v vseh poslovalnicah Putnika in v pisarni M. T.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Marije Kantič, vdove trgovca in posestnice v Mariboru. Konkurni sodnik dr. Lešnik, upravnik mase odvetnik dr. Boštjančič. Prvi zbor upnikov dne 7. marca, oglasitveni rok do 9. aprila, ugotovljeni narok dne 25. aprila ob pol 9.

Med trgovcem Miho Osredkajem v Kranju in njegovimi upniki sklenjena poravnava je potrjena.

Kolesa, motorna kolesa

na debelo. Zahtevajte ponudbo. Splošna trgovska družba z o. z. Ljubljana, Tyrševa cesta št. 33 (Javna skladišča)

Doma in po svetu

Ministrski predsednik dr. Stojadinović je odpotoval v spremstvu drž. podtajnika v romunskem zun. ministrstvu Petresca Comnena v Ankaru, kjer se začne teden zasiedanje Balkanske zveze.

V narodni skupščini se še nadaljuje načelna proračunska debata. Na seji v sredo sta govorila tudi poslanca dr. Koce in Ivan Mohorič. Skupščina je v načelu proračun sprejela s 183 glasovi za in 96 proti, dočim se je en poslanec (dr. Dobovišek) vzdržal glasovanja.

Prometni minister dr. Spaho je prišel v Genovo, kjer si je ogledal v spremstvu zastopnikov italijanskih oblasti pristaniške naprave.

V Beogradu je bila podpisana pogodba med beograjsko mestno občino in neko dansko tehnično skupino glede osušitve zemunskih močvirij na levem bregu Save.

V Beogradu se je začela velika konferenca o obrtno-nadaljevalnem in trgovsko nadaljevalnem šolstvu. Zbornico za TOI zastopa zbornični tajnik dr. Pretnar.

Mestna občina v Subotici je vsem občinskim nameščencem s 1. aprilom zvišala prejemke.

Nova bojna ladja »Ljubljana« bo v Splitu spuščena v morje marca meseca.

Tovorni avto ljubljanske tvrdke Adolfa Simića je pri pristanku z broda na breg Donave blizu Bezdana padel v vodo. Le malo je manjkalo, da ni pri tem utonil bratranec lastnika Simić ml. Na avtomobilu je bilo za 50.000 din alkohola, namenjenega za neko subotičko firmo. Ljubljanska tvrdka ima približno 200.000 din škodo.

Iz maščevanja, ker je pričel pri sodni razpravi proti njima, sta dva odpuščena delavca s sekuro napadla in ubila stavbenega tehnika Stanka Dolničarja iz Kamne gorice pri Dolnicah. Dolničar je bil zaposlen pri tvrdki Dukić ter je nadzoroval gradnjo nove tkalnice in predilnice Doctor in drug v Mariboru. V soboto je napravil Dolničar smuški izlet na Pohorje v spremstvu magistratne uradnice Milke Gorupove. Ker sta se oba delavca bala, da bi ju Gorupova mogla izdati, sta umorila še njo. V boju med obema delavcema in Dolničarjem, je bil en delavec ranjen in tako so mu prišli na sled. Oba morila sta svoje sramotno dejanje že priznala.

Z otoka Raba poročajo o veliki ribiški nesreči. V nočnem viharju je utonilo pet ljudi iz vasi Barbat-skega zaliva.

Poslovne knjige, zvezke, razglednice, kuverte, papir, albume, vizitke itd. nudi po zelo ugodni ceni Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani in podružnica v Mariboru. Posebej se opozarja na nalivna peresa in veliko zbirko mladinskih in drugih knjig po znižani ceni.

Codreanu, vodja romunske železne garde, je razpustil svojo stranko ter utemeljil razpust s tem, da še ni prišel njegov čas. Še vlada stari politiki, pa naj ti pokažejo, kaj znajo. Tako pravi Codreanu v svojem pismu. Z razpustom železne garde pa je Codreanu zelo olajšal notranjo politično situacijo v Romuniji. Ker so na vladi stari romunski liberalci, mislijo poznavalec romunskih razmer, da se kljub spremembi ustave ne bo v Romuniji mnogo izpremenilo.

Vojaška služba v Nemčiji bo po poročilu agencije »Information« podaljšana od 2 na dve in pol leti. Nemška vlada je kupila znani berlinski hotel Kaiserhof za 6 milijonov mark. Od 1. aprila dalje hotel ne bo več sprejemal gostov, temveč bo preurejen, ker bo v njem pisarna in zasebno stanovanje Hitlerja.

Voditelji madžarske narodno-socialistične stranke so bili internirani. Parlamentarni krogi zahtevajo, da se izdajo proti njim najostrejši ukrepi.

Vojni odbor madžarskega parlamenta je imel v navzočnosti finančnega ministra sejo glede izvedbe vojaške dolžnosti na Madžarskem.

Pri velikih ameriških pomorskih manevrih na Tihem oceanu bo sodelovalo 150 ameriških vojnih ladij in 450 aeroplanov.

Po zgledu Anglije namerava tudi Francija večino svojega prebivalstva oskrbeti s plinskimi maskami ter zgraditi velika zatočišča pred plinskimi in zračnimi napadi. Na seji ministrskega sveta se je že razpravljalo o izvedbi tega načrta.

Anglija je začela graditi orjaške vojne ladje za 42.000 tonami nosilnosti.

Kitajska letala so priletela nad Formozo ter bombardirala glavno mesto otoka Tajhoku. Vrgli so nad

Trg. dob. društvo »Pomoč«

reg. pom. blag. v Ljubljani ima redno sejo v četrtek, dne 3. marca 1938. ob 20. uri v Ljubljani v Trgovskem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Potrditev smrtnih slučajev.
3. Sprejem novih članov.
4. Določitev dneva obč. zbora
5. Slučajnosti.

mesto 20 bomb, ki so povzročile veliko materialno škodo. V mestu so nastali številni požari, uničeno pa je tudi bilo japonsko vojaško letališče. Bajle je bilo uničenih 40 japonskih letal. Nad 100 ljudi je bilo ubitih, več sto pa ranjenih. V mestu je nastala panika. Tako je sedaj tudi Japonska okusila prijetnost zračnih napadov. — Sploh so v zadnjem času kitajski letalci zelo aktivni ter so med drugim potopili tudi neko manjšo japonsko vojno ladjo na Jangcekiangu.

General Macui, vrhovni poveljnik japonske vojske v Šangaju, je bil odpoklican ter je odpotoval v Tokio. Pravijo, da je bil odpoklican, ker je s svojim brezobzirnim nastopom povzročil težke konflikte z evropskimi silami. Bajle je bil tudi odpoklican, ker je disciplina v njegovi vojski zelo popustila, kar se je zlasti pokazalo v Nankingu, kjer so japonski vojaki neusmiljeno plenili po zasebnih hišah in uganjali vse mogoče silovitosti.

V Ameriki so baje iznašli posebno bombno letalo, ki bo moglo z uspehom bombardirati vojne ladje in proti katerim bodo vojne ladje brez obrambe. Novo letalo bo baje v kratkem pojasnjeno ameriški javnosti.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 10. marca ponudbe za dobavo spiralnih svedrov, zračnih ventilov, cilindrskega olja, krp in bombaževine za čiščenje ter 20 tisoč kg ovsa; do 17. marca za dobavo 2 električnih svedrov.

Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 28. februarja ponudbe za dobavo žebeljev; do 2. marca pa za dobavo svedrov in manesmanovih cevi.

Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 1. marca ponudbe za dobavo raznih barv, konzistentne masti, svincenega minija, petroleja ter portland-cementa.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 2. marca ponudbe za dobavo 1.000 kg karbolineja, firneža, terpentina, laka, cinkovega belila in dr.; do 9. marca za dobavo raznega orodja.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 2. marca ponudbe za dobavo raznih vijakov z maticami, stekla za bencinske svetilke ter azbesta.

Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 3. marca ponudbe za dobavo gasilskih potrebščin; do 7. marca za dobavo surovega železa, železne pločevine, raznih rezervnih delov za stroje, črnih in belih trakov, vrvice za vreče, organdina, šifona, črnega satena, jedilnega pribora ter za dobavo 4000 kg riža.

LICITACIJE

Dne 28. februarja bo v Intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo živil (krompir, zelje, repa).

Dne 5. marca bo pri Dravski delavnici v Ljubljani licitacija za nabavo 2.000 kg prečiščenega nafte, 200 kg cilindrskega in 183 kg olja za dizelmotor.

Dne 12. marca bo pri Štabu mornarice kralj. Jugoslavije v Zemunu licitacija za dobavo 4.000 ton inozemskega premoga.

Dne 17. marca bo pri 2. kolesarskem bataljonu v Nišu licitacija za dobavo raznih delov za kolesa.

Dne 22. marca bo pri direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za oddajo špediterskih poslov in carinskega posredovanja za vse državne rudnike.

Dne 2. marca bo v intendanturi štaba savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo ljudske hrane (krompir, zelje, čebula, kis, sladkor, čaj in kavine konserve).

Dne 3. in 4. marca bo v inženjersko-tehničnem oddelku ministrstva vojske in mornarice v Beogradu licitacija za napravo poti v škofji Loki.

Dne 18. marca bo pri direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za nabavo lokomotivskega parnega kotla za rudnik v Ljubiji.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Akciska družba za življenjsko zavarovanje

LA NATIONALE

Zavarovalna družba proti požaru in eksploziji

LETA 1830

GLAVNICA: 75.000.000 — franc. frankov

FILIJALA V ZAGREBU

Ustanovljeno v Parizu

FONDI: 1.500.000.000 — franc. frankov

LETA 1820

GLAVNICA: 50.000.000 — franc. frankov

Glavno zastopstvo za dravsko banovino: Predstavnik: A. M. Friedrich, Ljubljana, Verstovškova ulica št. 22 — Telefon št. 28-33

Lesne cene
na ljubljanski
borzi

dne 24. februarja.

	Franko vagon nakl. postaja za m ³	od	do
Smreka, jelka:	din	din	
Hlodi I., II., monte	140	180	
Brzjavni drogovi	155	175	
Bordonali merkantilni	170	190	
Filerji do 5/6	180	200	
Trami ostalih dimenzij	175	195	
Škorete, konične, od			
16 cm naprej	365	405	
Škorete, paralelne, od			
16 cm naprej	410	460	
Škorete, podmerne, od			
10-15 cm	295	325	
Deske-plohi, kon., od			
16 cm naprej	310	350	
Deske-plohi, par., od			
16 cm naprej	360	390	
Brunsi les za celulozo	130	150	
Kratice, za 100 kg	55	75	

Bukev:

Hlodi od 30 cm naprej,	110	140
I., II.		
Hlodi za furnir, čisti,	200	230
od 40 cm naprej		
Deske-plohi, naravni,	270	320
neobrobjeni, monte		
Deske-plohi, naravni,	415	475
ostrorobi, I., II.		
Deske-plohi, parjeni,	315	355
neobrobjeni, monte		
Deske-plohi, parjeni,	580	710
ostrorobi, I., II.		

Hrast:

Hlodi I., II., premera	255	345
od 30 cm naprej		
Bordonali	820	920
Deske-plohi, boules	900	1000
Deske-plohi, neobrob-		
ljeni, I. in II.	750	850
Frizi I., širine 5, 6 in		
7 cm	800	850
Frizi I., širine od 8 cm		
do 12 cm naprej	850	940

Oreh:

Plohi, neparjeni, ne-	810	910
obrobjeni I., II.		
Plohi, parjeni, neob-	940	1040
robjeni I., II.		

Brest:

Plohi neobrobjeni I.,	450	550
II.		

Javor:

Plohi neobrobjeni I.,	520	600
II.		

Jesen:

Plohi neobrobjeni I.,	725	845
II.		

Lipa:

Plohi neobrobjeni I.,	475	585
II.		

Parketi

hrastovi, za m ²	60	68
bukovi, za m ²	40	45

Železn. pragi 260 m		
14x24		
hrastovi, za 1 komad	38	44
bukovi, za 1 komad	24	27

Drva

bukova, za 100 kg	13	14
hrastova, za 100 kg	11	12

Oglje

bukovo, za 100 kg	45	55
»canella«, za 100 kg	50	60

Povpraševanja:

Išče se večja količina desk tombante, prizmirano blago, v dimenzijah: 5/8 in 7/8" debeline, 9" z medijo, 13" dolžine, od 4" naprej medija, 6" širine.

Večje količine madrijerov v predpisanih dimenzijah.

I/IIa hrastovi frizi, v debelini 25 mm v širinah 5, 6, 7, 8, 9, 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

Parjena, ostrorobo paralelno rezana bukovina I. in II. kvalitete.

Javorjeve neobrobjene deske I. in II. kakovosti, 18 mm debeline.

Neobrobjeni lipovi plohi I. in II.

Hrastovi boulesi.

Brestovi boulesi in neobrobjeni plohi.

Združenje trgovcev
v Ljubljani

je založilo lične osebne legitimacije za svoje člane, ki jih lahko dvignejo v pisarni združenja. Potrebna je slika v velikosti 6x9 centimetrov. Vsakemu trgovcu je taka legitimacija nujno potrebna.

Popravi!

V »Poslovnem poročilu«, ki ga je izdala uprava ljubljanskega združenja, so se vrinile nekatere pomote. Tako je bilo v seznamu združenj, ki so včlanjena v Zvezi trg. združenj, izpuščeno Združenje trgovcev v Novem mestu, nepravilno pa navedena tudi naslova obeh mariborskih združenj, ki bi se morala prav glasiti: Združenje trgovcev za mesto Maribor in Združenje trgovcev za srez Maribor, levi in desni breg.

Tržna poročila

Žitni trg

Na domačem žitnem trgu ni izprememb. Izvozna pariteta za pšenico proti Liverpoolu je 125, proti Rotterdamu 134.

Na tujih trgih se je položaj nekoliko zboljšal. Verjetno je, da se bodo rotterdamске cene izravnale z liverpoolskimi.

Na domačem koruznem trgu je položaj miren. Edini kupec je bil Prizad, ki je kupil 500 vagonov koruze. Cena koruze od 110 do 100 din, vlačilec.

Na tujih trgih je cena koruze nekoliko popustila.

Sadni trg

Na švicarskem trgu je bilo večje povpraševanje po jabolkih, ker se domače zaloge zaradi precej močnega izvoza znatno krčijo. Na dunajskem trgu se je prodaja jabolk zboljšala. Cene so ostale iste kot prejšnji teden.

Na italijanskih trgih je kupčija z južnim sadjem slaba. Samo mandeljni se še v majhnih količinah izvažajo. Ponudba je velika, povpraševanje pa majhno in je cena mandeljnov padla za 5-10 lir pri stotu.

Mariborski trg

Na torkov živinski sejem v Mariboru dne 22. t. m. je bilo prignanih 10 konj, 8 bikov, 160 volov, 323 krav in 16 telet, skupno 517 glav živine. Povprečne prodajne cene so bile: debeli voli 475-550, poldebili voli 440-5, plemenski voli 480-6, biki za klanje 350-450, klavne krave debele 4-5, plemenske krave 350-450, krave za klobasarje 250-3, molzne krave 350-425, breje krave 350-450, mlada živina 450-550, teleta 5-650 din.

za kg žive teže. Prodanih je bilo 238 glav.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10-12, volovsko meso II. vrste 8-10, meso bikov, krav in telic 6-12, telečje meso I. vrste 10-12, telečje meso II. vrste 8 do 10, svinjsko meso sveže 10-14 dinarjev za kg.

Londonska kovinska borza

Baker: standard, kasa 41'68-41'75, električni 45'25-46'.

Tendenca čvrsta.

Jeklo: standard kasa 184³/₄-185'.

Svinec: nostrano prompt 157¹/₂-159¹/₂.

Cink: navaden prompt 14³/₄-14¹/₂.

Tendenca čvrsta.

Druge kovine:

nikelj 180-185,

aluminij 100,

antimon regulus angl. 81-82,

wolfram 75-77,

fino srebro kasa 21¹/₂,

zlato 139/10,

platina unča 150 sh,

živo srebro za steklenico sh

257-257'6.

Sejmi

28. februarja: v št. Vidu pri Stični, Radohovi vasi, Sv. Lenartu pri Slov. Gradcu, Središču.

1. marca: v Metliki, Krki, Novi vasi, Ormožu, Ptuj, Marenbergu, Planini, Slov. Konjicah, Trbovljah, Dolnji Lendavi.

2. marca: v Ljubljani, Celju, Ptuj, Trbovljah.

3. marca: v Toplicah, Mokronogu, Velenju, Koprivni, Velikem Dolu, Oplotnici, na Vranskem, v Zabukovju pri Sevnici, Turinšču.

4. marca: v Mariboru, Petrovčah.

5. marca: v Brežicah, Celju, Trbovljah, Križevcih, Boštanju.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 26. februarja. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Radijski orkester — 17.40: Propagandna ura za mednarodno gimnastično prireditev — 18.00: Magistrov trio — 18.40: Ureditev hudournikov (ing. Karel Tavčar) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Kuhar) — 20.30: Lumpacij Vagabund, — Po burki J. Nestroya in po motivih iz istoimenskega filma priredila za radio Jožek & Ježek. — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Koncert radijskega orkestra — Konec ob 23. uri.

Nedelja, dne 27. februarja. 8.00: Ruski sekstet in plošče — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Plošče — 10.00: Verski govor (g. ravnatelj Jože Jagodic) — 10.15: Prenos cerkvene glasbe iz zavoda sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano — 11.00: Otroška ura (gđc. Manica Komanova) — 11.30: Nastop učencev Rudolfa Piliha — 13.00: Napovedi, obvestila — 13.15: Koncert radijskega orkestra — 16.00: Plošče — 17.00: Kmetijska ura: Gospodarska navodila za marec in tržna poročila — 17.30: Vodopivec: Srce in denar, spevoigra (člani »Grafike«), nato: Cimermanov kvartet — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Slovenska ura: Moritati in zabavne pesmi, Brnčani in njihovi običaji (Janjčka Čuček Kleinmajerjeva) — 20.30: Veseli napevi. Sodelujejo: ga Dragica Sokova, gđc. Vida Rudolfova, gg. S. Banovec, R. Petrovič in radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek, dne 28. februarja. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravstvena ura: Opeklina-ozebline (dr. A. Breclj) — 18.20: Waldteuflovi valčki (plošče) — 18.40: Slovenski kulturni program (dr. Stanko Gogala) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Operetni odlomki. Izvajajo člani Nar. gled. — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Sramel kvartet učiteljskih abiturientov.

Avtomatične
in
druge
tehnice

popravlja in renovira trdka
LOVRO ROZMAN, LJUBLJANA
Grudno nabrežje 5 / Telefon 29-97

Vse vrste manufakturnega blaga v veliki izbiri in nizkih cenah priporoča

Janko Češnik

Lingarjeva ulica št. 1

Galanterija

in čevlji na debelo

Ant. Krisper

Ljubljana, Mestni trg 26

Francišškanska ulica 3

Ne pozabite na

poslovne knjige

kakršne nudi

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA 6/II

DUNAJSKI VELESEJEM

OD 13. DO 19. MARCA 1938

Znaten popust na voznjah

Nobenega vizuma. — Z izkaznico velesejma in potnim listom v Avstrijo prost prehod na meji. — Madžarski tranzitni vizum se dobi proti predložitvi velesejske izkaznice na meji. — Znaten popust na jugoslovanskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju kakor tudi v zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst, kakor tudi velesejske izkaznice (po din 50'—) se dobe pri

WIENER-MESSE A. G., WIEN VII

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Ljubljana, Tyrševa cesta 31,

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Tyrševa c. 1 in njeni filijali:

v hotelu Miklič, nasproti glavnega kolodvora.

ZA
POMLAD

DIVNE MODNE NOVOSTI

za Vas in Vašo družinico ima pripravljene in pričakuje Vaš poset

MANUFAKTURA NOVAK
Ljubljana — Kongresni trg 15

pri nunski cerkvi

Solidne cene

Kvalitetno blago